

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobkyně: Ž. P.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 4. 2018, o přeplatku na vdovském důchodu

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení **se zrušuje** a věc se jí vrací k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Rozhodnutím ze dne 13.4.2018 (poznámka soudu: v písemném vyhotovení je uvedeno nesprávné datum 13.4.2017) žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své rozhodnutí označené pod č. II. č. j. X ze dne 27.11.2017, jímž uložila žalobkyni povinnost vrátit přeplatek na vdovském důchodu za období od ... do ... v částce 49 320 Kč. Odpovědnost žalobkyně za tento přeplatek na vdovském důchodu žalovaná dovodila z ust. § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Podle žalované žalobkyně nemá pouze oznamovací povinnost, kterou i tak nesplnila v zákonné osmidenní lhůtě, a má také povinnost nepřijmout, resp. bezodkladně vrátit vdovský důchod, o němž žalobkyně jakožto příjemkyně důchodu musela z okolností předpokládat, že jí nenáleží. Žalobkyně platby vdovského důchodu přijímala, ačkoliv věděla, že její dcera D. řeší s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR shodu svého studia. Žalovaná dále odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které se při posuzování zavinění vychází z možné, nikoliv reálné znalosti (pozn. soudu: zřejmě tím žalovaná mínila znalost zákonné úpravy), přičemž žalobkyně nezachovala potřebnou míru opatrnosti, protože bez racionálního důvodu předpokládala, že může pobírat důchod, i když její dcera řeší shodu svého studia na vysoké škole s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Žalobkyně tedy přijala měsíční splátky vdovského důchodu, aniž její dcera prokázala svou nezaopatřenost studujícího sirotka. Musela tedy z okolností předpokládat, že měsíční splátky byly poskytovány neprávem.
2. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí včasnou žalobu, ve které uvedla, že její dcera D. P. zahájila dne 1.9.2014 studium v kombinované formě v oboru pedagogika na Vysoké škole manažerské ve Varšavě, Fakultě Jana Amose Komenského v Karvině. V lednu 2016 zemřel její manžel Š. P. Dne 5.9.2016 žalobkyně společně s dcerou podaly u Okresní správy sociálního zabezpečení Frýdek-Místek žádost o přiznání vdovského a sirotčího důchodu po zemřelém. K žádosti o důchod žalobkyně dokládala i potvrzení o studiu vystavené studijním oddělením na vysoké škole. Žalovaná jí vdovský důchod přiznala a pravidelně měsíčně vyplácela. Její dcera řádně studovala a plnila povinnosti studenta vysoké školy. V únoru 2017 žalovaná její dceři zaslala nový tiskopis, na kterém měla škola potvrdit, že se stále soustavně připravuje na budoucí povolání. Tento tiskopis škola potvrdila 13.2.2017 a dcera jej neprodleně vrátila zpět žalované. Po výzvě žalované, aby její dcera předložila rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR o shodě studia se studiem na vysokých školách v ČR, nastala několikaměsíční korespondence s tímto ministerstvem, jejímž výsledkem bylo rozhodnutí tohoto ministerstva vydané až 15.9.2017, dle kterého se žádost o uznání studia zamítá, aniž by toto rozhodnutí obsahovalo jednoznačný důvod. Následně žalovaná rozhodnutím ze dne 2.6.2017 žalobkyni odňala vdovský důchod od 6.7.2017 s tím, že tento důchod v období od ... do ... byl vyplácen, ačkoliv jí nenáležel. Její dcera následně od 1.9.2017 nastoupila k dalšímu studiu Střední odborné školy Jablunkov. Žalobkyně má stále za to, že pokud její dcera řádně studuje, má nárok na sirotčí důchod a ona na vdovský důchod po zemřelém manželovi. Navíc jí tento důchod přiznala žalovaná a z její strany v období od září 2016 až do února 2017 neobdržela žádnou informaci, že je s dceřiným studiem něco v nepořádku a neměla tedy důvod zasílané důchody nepřebírat. Žalobkyně nesouhlasí s odůvodněním napadeného rozhodnutí v tom, že splátky vdovského důchodu žalované nevrátila, ačkoliv musela z okolností předpokládat, že byly vypláceny neprávem a že jako účastník řízení

musela vědět, že její dcera studuje na zahraniční vysoké škole a mohla si zjistit, zda pro vznik a trvání nároku na vdovský důchod a jeho výplatu nepotřebuje doložit další dokumenty než jen potvrzení o studiu v akademickém roce 2016/2017. Žalobkyně také nesouhlasí s touto částí odůvodnění napadeného rozhodnutí, v níž se uvádí, že nezachovala potřebnou míru opatrnosti. O zvláštním potvrzení pro studenty zahraničních vysokých škol studujících na území ČR se nezmínila ani pracovnice Okresní správy sociálního zabezpečení ve Frýdku-Místku a byla to naopak žalovaná, která nesprávně posoudila její nárok na důchodovou dávku a celé měsíce ji vyplácela.

3. Žalovaná se k podané žalobě nevyjádřila; v podání ze dne 8.11.2018 toliko navrhl přerušování řízení o žalobě s tím, že nárok na vdovský důchod žalobkyně je zcela odvislý na skutečnosti, že její dcera D. je nezaopatřeným dítětem z důvodu studia. Tato otázka je řešena Nejvyšším správním soudem v řízení o kasační stížnosti vedené pod č. j. 10Ads 251/2018-7 proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30.8.2018, kterým zrušil pro nezákonnosti rozhodnutí žalované ze dne 21.3.2018, jímž bylo rozhodnuto o námitkách dcery žalobkyně proti rozhodnutí o uložení povinnosti úhrady přeplatku na sirotčím důchodu za období od 1.9.2016 do 23.5.2017 ve výši 61 131 Kč. Tomuto názoru krajský soud usnesením ze dne 14.2.2019 vyhověl, řízení přerušil a po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.6.2019 č. j. 10Ads 251/2018-55 pak krajský soud rozhodl o pokračování v řízení.
4. Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalované ze dne 13.4.2018 č. j. X a připojeným správním (dávkovým) spisem žalobkyně jakož i připojeným spisem zdejšího soudu sp. zn. 18Ad 20/2018 a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního vztahu, který tu byl dán v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ust. § 75 s.ř.s.).
5. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně podala žádost o vdovský důchod po manželu Š.P. zemřelém dne ...s tím, aby jí tento důchod byl přiznán od uvedeného data úmrtí. Další žádost o vdovský důchod podala žalobkyně dne 23.11.2016, ve které požádala o uvolnění výplaty tohoto důchodu, neboť ode dne následujícího po zastavení výplaty splňuje podmínky nároku na výplatu tohoto důchodu z důvodu péče o nezaopatřené dítě dceru D. P., nar. X. K této žádosti bylo připojeno potvrzení o studiu na Vysoké škole manažerské Varšava, Fakulta Jana Amose Komenského Karviná v oboru pedagogika dcery žalobkyně ve školním roce 2016/2017 a čestné prohlášení D. P. ze dne 8.10.2016, že v akademickém roce 2016/2017 nevykonává výdělečnou činnost v rozsahu zakládajícím účast na důchodovém pojištění a že nepobírá podporu v nezaměstnanosti ani podporu při rekvalifikaci. Totéž čestné prohlášení učinila D. P. dne 9.1.2017 a doručila žalované dne 10.1.2017. Součástí správního spisu je i interní záznam oddělení 424 žalované, podle kterého toto oddělení sdělilo oddělení 311, že D. P. je od 1.9.2016 poživatelkou sirotčího důchodu a že dne 20.2.2017 předložila potvrzení školy, dle kterého studuje na Vysoké škole manažerské Varšava, Fakulta Jana Amose Komenského Karviná a že tato škola se nenachází v rejstříku škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Oddělení 424 žalované žádá o zaujetí stanoviska, zda je třeba, aby žalobkyně dodatečně doložila rozhodnutí tohoto ministerstva o tom, že studium na Vysoké škole manažerské Varšava je postaveno na úroveň studia v ČR. Podle dalšího záznamu pro odd. 424 ze dne

20.3.2017 sdělilo oddělení 311 žalované (poznámka soudu: právní oddělení), že s ohledem na ust. § 21 odst. 1 písm. a) bod II. a III. zákona o důchodovém pojištění je nutno D. P. vyzvat k předložení rozhodnutí o postavení studia na úroveň studia na vysokých školách v ČR. Přípisem ze dne 10.4.2017 požádala žalovaná D. P. o dodatečné doložení rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s uvedením, zda studium na Vysoké škole manažerské ve Varšavě, Fakulta Jana Amose Komenského Karviná je či není postavena na roveň studia na vysokých školách v ČR. Dále bylo ze správního spisu zjištěno, že na potvrzení o soustavné přípravě dítěte na budoucí povolání potvrdila vysoká škola D. P. dne 13.2.2017, že jde o kombinovanou formu studia a že tato škola není vedena v rejstříku škol v ČR. Následně žalovaná požádala dceru žalobkyně D. P. přípisem ze dne 10.4.2017, aby dodatečně doložila rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s uvedením, zda studium na Vysoké škole manažerské ve Varšavě, Fakulta Jana Amose Komenského Karviná je či není postaveno na roveň studia na vysokých školách v ČR. Z obsahu správního spisu bylo dále zjištěno, že rozhodnutím ze dne 17.1.2017 přiznala žalovaná žalobkyni vdovský důchod od ... ve výši 8 220 Kč měsíčně. Toto rozhodnutí žalovaná odůvodnila tak, že žalobkyni od ... vdovský důchod odňala a že dodatečně bylo prokázáno, že jsou i nadále splněny podmínky nároku na tento důchod, protože dítě D.P. se soustavně připravuje na budoucí povolání. Rozhodnutím ze dne 2.6.2017 žalovaná žalobkyni vdovský důchod od 6.7.2017 odňala s odůvodněním, že její dítě D. P. nesplňuje některou z podmínek nezaopatřenosti a že žalobkyně nesplňuje podmínky nároku na vdovský důchod z jiného důvodu, než péče o toto dítě. Žalovaná poukázala na to, že podle potvrzení o studiu, které jí bylo doručeno 20.2.2017, není vysoká škola manažerská Varšava, Fakulta Jana Amose Komenského v Karviné vedena v rejstříku škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a že rozhodnutí tohoto ministerstva o postavení studia na roveň studia na vysokých školách v ČR nebylo žalované doloženo. Dalším rozhodnutím ze dne 27.11.2017 vydaným pod č. II. uložila žalovaná žalobkyni povinnost vrátit přeplatek na vdovském důchodu ve výši 49 320 Kč, který vznikl za období od ... do ... Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o kterých, jak je shoda uvedeno, rozhodla žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím.

6. Krajský soud provedl se souhlasem žalobkyně jakožto účastnice řízení výslech, z něhož zjistil, že podala žádost o vdovský důchod ... s tím, aby jí tento důchod byl přiznán od ... Před sepsáním žádosti o důchod byla informována pracovnící Okresní správy sociálního zabezpečení Frýdek-Místek o tom, že má předložit občanský průkaz, úmrtní list zemřelého manžela a potvrzení o studiu své dcery na předmětné vysoké škole. O tom, že by měla doložit doklad o charakteru této školy, tedy zda studium na této vysoké škole je postaveno na roveň studia vysokých škol v ČR, informována dotyčnou pracovnící nijak nebyla. K dotazu, zda žalobkyně věděla o potvrzení o soustavné přípravě dítěte na budoucí povolání ze dne 13.2.2017 a zda toto potvrzení viděla, uvedla, že připouští, že tento doklad viděla, nicméně z něho nedovodila žádnou povinnost prokázat, že Vysoká škola manažerská ve Varšavě, Fakulta Jana Amose Komenského v Karviné není vedena v rejstříku cizích škol v ČR a že toto studium není postaveno na roveň studia vysokých škol v ČR. Po nahlédnutí do přípisu žalované ze dne 10.4.2017, kterým vyzvala žalovaná dceru žalobkyně D. P. k předložení rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že studium na této škole je postaveno na roveň studia na vysokých školách v ČR žalobkyně uvedla, že o této výzvě věděla a viděla jí, avšak zásadně si neuvědomila a nikdy jí nenapadlo, že by dávky vdovského důchodu, stejně jako její dcera

výplaty sirotčího důchodu, pobírala protiprávně. Dodala, že v době pobírání vdovského důchodu jí nikdy nedošlo, že bylo jednou ze základních podmínek to, aby vysoká škola, kterou studovala její dcera, byla postavena na roveň vysokých škol v ČR. K registraci této vysoké školy došlo teprve až v září 2017 u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

7. Podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění má vdova nárok na vdovský důchod po manželovi, který byl poživatelem starobního nebo invalidního důchodu.
8. Podle ustanovení § 50 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění náleží vdovský důchod po dobu 1 roku od smrti manžela. Podle odst. 2 písm. a) téhož ustanovení po uplynutí doby uvedené v odst. 1 má vdova nárok na vdovský důchod, jestliže pečuje o nezaopatřené dítě.
9. Podle ustanovení § 20 odst. 4 téhož zákona za nezaopatření dítě se pro účely tohoto zákona považuje dítě do skončení povinné školní docházky a poté nejdéle však do 26. roku věku, jestliže se za a) soustavně připravuje na budoucí povolání.
10. Podle ustanovení § 21 odst. 1 písm. a) bod 2 citovaného zákona ve znění účinném do 31.8.2018 za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se pro účely tohoto zákona považuje studium na středních a vysokých školách v ČR s výjimkou dálkového, distančního, večerního a kombinovaného studia. Je-li dítě v době takového studia výdělečně činné alespoň v rozsahu uvedeném v § 27 nebo pobírá-li podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, a studia za trvání služebního poměru příslušníku bezpečnostních sborů nebo vojáků z povolání; za studium na středních a vysokých školách v ČR se považuje také studium na zahraničních vysokých školách uskutečňovaném na území ČR, pokud je podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro účely důchodového pojištění postaveno na roveň studia na vysokých školách v ČR.
11. Podle ust. § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, jestliže důchod byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, protože příjemce důchodu nesplnil některou jemu uloženou povinnost, přijal důchod nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo vědomě jinak způsobil, že důchod nebo jeho část byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, má plátce důchodu vůči příjemci důchodu nárok na vrácení, popř. náhradu nesprávně vyplácené částky.
12. V projednávané věci byla mezi účastníky řízení sporná otázka výkladu výše citovaného ustanovení § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění. Podle tohoto zákonného ustanovení žalovaná rozhodnutím ze dne 27.11.2017 uložila žalobkyni povinnost vrátit přeplatek na vdovském důchodu za období od ... do ... ve výši 49 320 Kč. Toto prvoinstanční rozhodnutí pak žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 13.4.2017 potvrdila a zároveň zamítla námitky žalobkyně. Ustanovení § 118a odst. 1 citovaného zákona obsahuje několik alternativních skutkových podstat. Předpokladem odpovědnostního vztahu za vyplácení důchodové dávky neprávem nebo ve vyšší částce než náležela, je tedy nesplnění uložené povinnosti nebo přijetí důchodu či jeho části, i když příjemce musel předpokládat, že důchod byl vyplácen neoprávněně anebo jiné vědomé

způsobení vzniku přeplatku. Pro vznik odpovědnosti za přeplatek musí tedy být naplněna alespoň jedna z uvedených skutkových podstat, přičemž u první uvedené skutkové podstaty tj. nesplnění uložené povinnosti se jedná o odpovědnost objektivní, u níž se nezkoumá zavinění. U skutkové podstaty přijetí důchodu či jeho části, i když příjemce musel přepokládat, že důchod byl vyplácen neoprávněně a skutkové podstaty spočívající v jiném vědomém způsobení vzniku přeplatku se jedná o odpovědnost subjektivní. V daném případě žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně přijala splátky vdovského důchodu, i když musela předpokládat, že důchod jí byl vyplácen neoprávněně. Podle žalované tedy musela žalobkyně předpokládat, že jí vdovský důchod nenáleží z důvodu péče o nezaopatřené dítě, neboť studium její dcery na zahraniční vysoké škole nebylo postaveno na roveň studia na vysokých školách v ČR. Její dcera proto nesplňovala jednu z podmínek, aby byla považována za nezaopatřené dítě, protože nesplňovala podmínku soustavné přípravy dítěte na povolání. Podle žalované žalobkyně částky výplat vdovského důchodu přijímala, ačkoliv věděla, že její dcera D. řeší s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR shodu svého studia. Žalobkyni tak vznikla odpovědnost za přeplatek na tomto důchodu na základě nedbalostního jednání, protože neprávem vyplácené měsíční splátky vdovského důchodu nevrátila žalované, ačkoliv z okolností musela předpokládat, že jí byly vypláceny neprávem.

13. S výše uvedeným názorem a závěrem žalované krajský soud nesouhlasí. Odpovědnost za přeplatek na důchodové dávce u skutkových podstat „přijetí důchodu nebo části při vědomí jeho neoprávněného vyplácení“ nebo „jiné vědomé způsobení vzniku přeplatku“ je koncipována jako odpovědnost založená na zavinění škodlivého následku, přičemž postačuje zavinění ve formě nedbalostní (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2.8.2013 č. j. 4Ads 58/2013-21). Bylo tedy zásadní otázkou, zda žalobkyně opravdu musela s okolností předpokládat, že jí vdovský důchod byl vyplácen neoprávněně, tedy zda s ohledem na prokázané skutečnosti měla nebo musela předpokládat, že způsobí škodlivý následek spočívající v neoprávněně vyplácených částkách vdovského důchodu. Ke vzniku této odpovědnosti rozhodně nepostačuje pouhý odkaz na to, že si žalobkyně měla nastudovat příslušnou právní úpravu na vdovský důchod, ze které měla či mohla zjistit, že jí byl přiznán a vyplácen neprávem. Pakliže se žalovaná v tomto případě dovolávala odpovědnosti žalobkyně za přeplatek vzniklý jejím nedbalostním jednáním tím, že platby vdovského důchodu přijímala, ačkoliv věděla, že její dcera řeší otázku shody studia na vysoké škole s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a že proto musela z okolností předpokládat, že jí byly částky důchodu vypláceny neprávem, je nutno především zdůraznit, že ke vzniku odpovědnosti, byť za nevědomou nedbalost musí být prokázáno, že příjemce důchodu vzhledem ke svým osobním poměrům a okolnostem případu nezachoval potřebnou míru opatrnosti, když předpokládal, že přijímáním důchodu neporušuje ani neohrožuje žádný zájem chráněný zákonem (viz rozsudek NSS č. j. 8Ads 17/2014-33 ze dne 18.6.2014). K této podmínce vzniku odpovědnosti žalobkyně za nevědomou nedbalost v souvislosti s přijímáním vdovského důchodu považuje za shodné krajský soud odkázat na závěry Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 27.6.2019 č. j. 10Ads 251/2018-55 řešil kasační stížnost žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30.8.2018 č.j. 18Ad 20/2018-19, jímž bylo zrušeno rozhodnutí žalované o povinnosti dcery žalobkyně D. P. vrátit přeplatek na sirotčím důchodu. Závěry tohoto rozsudku jsou zcela použitelné pro nyní řešenou věc, a sice že na počátku řízení o přiznání vdovského důchodu žalobkyně zachovala vzhledem ke svým poměrům

dostatečnou dávku opatrnosti, přestože nezaměřila pozornost na otázku rovnocennosti studia u své dcery na vysoké škole se vzděláním na vysokých školách v ČR. Žalobkyně výslovně uvedla, že na potřebu rovnocennosti studia jí neupozornila pracovnice okresní správy sociálního zabezpečení; naopak dcera žalobkyně byla vyzvána k předložení toliko potvrzení o studiu a prohlášení, ve kterém se rovnocennost jejího studia vůbec neřešila. Pracovnice Okresní správy sociálního zabezpečení ve Frýdku-Místku po žalobkyni požadovala toliko předložení občanského průkazu, úmrtního listu zemřelého manžela a potvrzení o studiu dcery na předmětné vysoké škole. Přitom to měla být právě tato pracovnice, jakožto odbornice v oblasti důchodů, která měla z názvu studované školy bez obtíží rozpoznat, že jde o zahraniční vysokou školu, jejíž studium má pro účely důchodového pojištění shora popsaná specifika. Byla to tedy žalovaná, které muselo být od prvního pohledu zřejmé, že musí vyhodnotit také otázku rovnocennosti tohoto studia se studiem na vysokých školách v ČR, což ovšem neučinila a žalobkyni naopak neoprávněně přiznala vdovský důchod, aniž by otázku rovnocennosti studia její dcery se studiem na vysokých školách v ČR jakkoliv řešila. Založila tak žalobkyni legitimní očekávání, že jí vyplácený důchod náleží.

14. Při jednání krajského soudu žalobkyně nepopřela, že věděla a viděla potvrzení o soustavné přípravě dítěte na budoucí povolání ze dne 13.2.2017, nicméně z toho nedovodila žádnou povinnost prokázat, že vysoká škola, na které tehdy studovala její dcera, není vedena v rejstříku cizích škol v ČR. Podle názoru Nejvyššího správního soudu dcera žalobkyně by tehdy bývala měla vědět, že sirotčí důchod pobírá neprávem, pokud by ovšem myslitelné pochybnosti o oprávněnosti výplaty tohoto důchodu záhy neodstranila sama žalovaná rozhodnutím ze dne 22.2.2017, kterým jí sirotčí důchod přiznala od ... a navíc od ledna 2017 zvýšila o cca 200 Kč. Dcera žalobkyně, jakožto běžný adresát rozhodnutí orgánu veřejné správy proto ani v únoru 2017 neměla důvod zpochybňovat čerstvě vydané rozhodnutí žalované, a tedy předpokládat, že důchod pobírá v rozporu s právem. Nemohla tedy ani žalobkyně z těchto skutečností dovodit, že pobírá splátky vdovského důchodu neprávem.
15. Žalobkyně také nepopírá, že jí byl znám přípis žalované adresovaný její dceři D. P., v němž ji vyzvala, aby dodatečně doložila rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, že její studium je postavenou na roveň studia na vysokých školách v ČR. Podle Nejvyššího správního soudu do momentu doručení této výzvy nemohla dcera žalobkyně a neměla vzhledem k okolnostem případu a svým poměrům předpokládat, že nesplňuje jednu z podmínek pro výplatu sirotčího důchodu, tedy že jí pro typ školy, na které studuje, zákon nepovažuje za nezaopatřené dítě, resp. dítě, které by se soustavně připravovalo na budoucí povolání. Jakmile však obdržela tento přípis, měla a mohla po zvážení okolností svého případu naznat, že důchod pobírá neprávem. Tento názor Nejvyššího správního soudu je aplikovatelný i na případ žalobkyně, která si mohla uvědomit a předpokládat, že vdovský důchod pobírá neoprávněně. Obdobně jako v případě vypláceného sirotčího důchodu D. P. přichází teoreticky i v případě žalobkyně v úvahu, že žalovaná může požadovat v dalším řízení vrácení přeplatku na vdovském důchodu vypláceném za období od cca 10.4.2017, kdy tento termín je sporný pro nedoložení doručky k tomuto přípisu a nelze tedy určit, kdy se žalobkyně dozvěděla o pochybnostech žalované stran studia její dcery až do 5.7.2019, kdy byl vdovský důchod vyplácen až do rozhodnutí o jeho odnětí od 6.7.2017.

16. Ze shora uvedených důvodů krajský soud proto napadené rozhodnutí žalované v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. jako nezákonné zrušil a věc jí podle odst. 4 téhož ustanovení vrátil k dalšímu řízení.
17. Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně se tohoto práva výslovně vzdala a žalovaná práva náhrady nákladů řízení nemá ze zákona (ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 19. září 2019

JUDr. Petr Indráček

samosoudce